

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII CU
PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B. Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etape județeană/a sectoarelor municipiului București
25 martie 2023
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Punctaj total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Ioanide, fără a vădi vreo uimire, redeschise poarta de fier și făcu loc musafirului neprevăzut, căutând să ghicească motivul ce-l determina să-l viziteze, după ce în seara precedentă se întâlnise. Descuie ușa la vestibul, apoi cea de la birou. Dan Bogdan, modest în gesturi, șovăitor de prea multă supraveghere, deși făcând de departe impresia stăpânirii de sine, datorită redusei sale emoționabilități, privi cu interes pereții, tavanul, mobilele. Nu cunoștea noua locuință a lui Ioanide și, intrat în birou, examină foarte curios totul, oprindu-se la gravuri, pipăind tencuiala cu degetul. Mărturisi arhitectului că apartamentul i se pare foarte frumos, ceea ce produse plăcere vădită aceluia. Biroul lui Ioanide era, de altfel, nu se poate mai simplu, într-o casă economică, ridicată pentru el pentru un proprietar care îi cedase folosința pe câțiva ani, în schimbul unui rest de cont neachitat. [...] Biroul izbea printr-un tavan pătrat, în mijlocul căruia se înălța o ușoară boltă acoperită cu un mozaic bizantin, avea pereți albi dați cu caolin* peste un strat de ipsos* absorbant, rafturi sumbre de cărți de jur împrejurul încăperii, până la înălțimea glafului* geamului, gravuri reprezentând monumente arhitectonice ilustre, edificii de Palladio, un Piranesi, o copie în peniță după *Turnul Babel* de Breughel Bătrânul. Fereastra era de metal vopsit în gri și, având cerceveaua* aproape disparentă, scotea în evidență plăcile de cristal. Vreo trei fotolii de piele roșie de un contur rectificat, redus la o geometrie cât mai exactă, se aflau lângă rafturile pline cu cărți legate, cu cotoare cromatice, în general opere asupra arhitecturii și artelor plastice. O ediție din *De architectura* de Vitruviu, îmbrăcată în piele, se afla pe birou. Interiorul era foarte sobru. Dan Bogdan rămase totuși surprins, și cu dreptate, întrucât mozaicul cu lujerii și aurăria lui pe o suprafață așa de albă și cu antiteza rafturilor în tonul nucului luau ochii. Printr-un lanț, atârna în mijlocul bolții un candelabru mic de alamă cu câteva lumânări. În ușa fără cadru de lemn și cu partea superioară curbată, ce conducea spre sufragerie, arhitectul introdusese de o parte și de alta doi mici pilaștri orientali, foarte brodați, pe care îi căpătase de la Manigomian și pe care avea, nici vorbă, de gând să-i scoată în caz de mutare. Glaful ferestrei era dintr-o felie de travertin. Satisfăcut de mirarea și plăcerea vizibilă ce se constata pe fața lui Dan Bogdan, Ioanide uită supărările recente și deveni expansiv.

— Ghici, zise el, care este tot secretul acestui trucaj? Căci nu-i decât o odaie comună, cinci metri pe șase, într-un apartament ieftin.

Bogdan se codi, mai dădu o ochire întregului spațiu, apoi opină:

— Da și nu! Mozaicul e un soi de epatare facilă a ochiului, care n-ar avea niciun efect dacă pereții ar fi acoperiți cu tapet sau cu zugrăveală. Dimpotrivă, suprafața solidă regulată, comentată din loc în loc de margini de bună calitate, piatră, lemn greu, oferă un efect minunat.

G. Călinescu, *Bietul Ioanide* (1953)

*caolin, ipsos – materiale de construcție

*cercevea – cadru în care e fixat geamul

*glaf – pervaz

B.

Era o casă [...] formată din două încăperi legate între ele printr-o tindă, unde se intra din prispa ce umbrea ferestrele pe două laturi, și se termina într-un fel de magazie mansardată peste pivniță (i se spunea *aplecător*). Deasupra ușii cu geamuri era traforată inscripția *IIe 1932* și toată clădirea, dată cu var și având pământ pe jos, era acoperită cu țigle de un roșu bătrân, ca dintr-o pictură interbelică. Acoperișul cobora vertiginos deasupra unei bucătării de vară minuscule, ridicată din cărămizi de pământ nears la capătul dinspre stradă al prispei. În curte, separată de uliță printr-un gard șubred, o porțiță cu cheie și o poartă mare cu lacăt pentru căruțe, se mai înălța o construcție grațioasă, în întregime de lemn și acoperită cu stuf, adăpostind o lemnărie, un loc pentru butoaie și deasupra un pătul, la care se ajungea pe o scară cu fuștei. În fața intrării în casă, creșteau doi gutui bătrâni, cu frunze pelloase și purtând încă atârimate de crengi, la acea oră de început de primăvară, asemenea unor lampadare stricate, câteva fructe mari cât niște capete de copil, pe jumătate descompuse. De altfel, zecile de gutui putrede, rostogolite și îngropate în noroiul fostei ierni, era tot ce se putea vedea în curtea care se întindea, îngustă, de-a

lungul celor două construcții și nu se numea curte, ci *bătătură*, adică pământ gol, bătucit, fără niciun fir de iarbă. Totul avea un aer mai mult decât părăsit, decrepit și totuși nelipsit de un fel de farmec al bătrâneții. De fapt, Mama Lina, ce-a de-a doua soție a lui Ilie, cel ce făcuse casa, nu mai locuia demult acolo, se mutase la copii, care voiau acum să ne-o închirieze.

Ajunseserăm pentru prima oară în Comana cu câțiva ani în urmă, duși de Ioana Postelnicu, fosta debutantă de la *Sburătorul* care, cu și mai multe decenii în urmă, fusese colega la școala primară din Poiana Sibiului (satul din *Plecarea Vlașinilor*) cu mama lui Romi. Insistase să-i vedem casa din Comana, pe care o avea de mai mulți ani și pe care voia să ne-o vândă, deși îi mărturisiserăm că nu se pune problema să putem face rost de bani. Am însoțit-o, totuși, nu numai din curiozitatea de a vedea un sat din Câmpia Dunării, ci și din nostalgia, dacă se poate spune așa, unei viitoare case la țară și, îndată, deși arăta destul de mizerabil, satul ne-a cucerit într-un mod aproape misterios. E adevărat că mănăstirea ruinată își păstra minunatul foișor brâncovenesc deschis deasupra bălților Neajlovului, iar casa romancierei, de pe Pârâul Morii, era cotropită romantic de verdeață și așezată chiar pe buza apei, dar felul în care am rămas cu gândul la sat – format din ulițe desfundate mărginite de case joase, parcă lipite de pământ, așezate pe lungi fâșii înguste, perpendiculare pe drum și cu spatele spre răsăritul de unde bate iarna crivățul – ține, mai mult decât de argumentele logicii, de cele ale predestinării.

Ana Blandiana, *Casa din afara istoriei*, în vol. *Casele vieților noastre* (2014)

Subiectul I (30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Ilustrează, prin două exemple, o funcție a comunicării identificată în textul *Casa din afara istoriei* de Ana Blandiana. **5 puncte**
2. Prezintă perspectiva narativă în fragmentul extras din *Bietul Ioanide* de G. Călinescu. **5 puncte**
3. Motivează alternanța timpurilor verbale în textul *Casa din afara istoriei* de Ana Blandiana. **5 puncte**
4. Evidențiază o modalitate de caracterizare a lui Ioanide, din textul *Bietul Ioanide* de G. Călinescu. **5 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul *Casa din afara istoriei* de Ana Blandiana: *dar felul în care am rămas cu gândul la sat – format din ulițe desfundate mărginite de case joase, parcă lipite de pământ, așezate pe lungi fâșii înguste, perpendiculare pe drum și cu spatele spre răsăritul de unde bate iarna crivățul – ține, mai mult decât de argumentele logicii, de cele ale predestinării.* **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea (35 de puncte)

Imaginează-ți că ești Maria/Marin Popescu. Redactează o scrisoare de 150 – 300 de cuvinte, adresată Anei Blandiana, în care să surprinzi imaginea satului, valorificând textul dat. Data redactării scrisorii este 25 martie 2023.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea (35 de puncte)

Scrie un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *amprenta lăsată de spațiu asupra omului*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.